

Karta Zasad Działania Organizacji

Jawność, przejrzystość, odpowiedzialność organizacji
pozarządowych na rynku ochrony zdrowia

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE NA RYNKU
ZDROWIA

KONFERENCJA OSOZ

Katowice 05.04.2017

Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

Karta Zasad NGO

- Dobro wspólne
 - Legalizm
 - Niezależność
 - Jawność
- Odpowiedzialność
 - Rzetelność
 - Rozliczalność
 - Partnerstwo
 - Podział władz
- Unikanie konfliktu interesów

Karta Zasad NGO - Dobro wspólne

Misja organizacji pozarządowej powinna być **podstawowym wyznacznikiem podejmowanych przez nią działań**. Organizacje w swoich działaniach kierują się zasadą poszanowania godności, praw i wolności człowieka, zasadami pomocniczości i dialogu oraz ideą dobra wspólnego.

- Czy organizacja ma zdefiniowaną i opisaną misję wskazującą podstawowy cel jej działania?
- Czy misja jest upubliczniona? Czy jest znana członkom, pracownikom i opinii publicznej?
- W jaki sposób definiuje się w organizacji dobro wspólne?
- Czy organizacja ma tożsamość instytucjonalną (czy jest czymś więcej niż zbiorem współpracujących ze sobą osób)?
- Czy organizacja odpowiednio chroni dobro swoich beneficjentów, np. powstrzymując się w fundraisingu i rzecznictwie od wykorzystania ich wizerunku lub historii w sposób naruszający ich godność?
- Czy organizacja dba o to, aby jej podopieczni nie uzależnili się od zewnętrznej pomocy?

Karta Zasad NGO - Legalizm

Organizacje pozarządowe działają w ramach obowiązującego w demokratycznym państwie prawa, wpływając w ramach demokratycznych procedur na jego doskonalenie. **Organizacje biorące udział w procesie stanowienia prawa muszą jasno określić, w jakim charakterze występują** – jako rzecznicy interesu społecznego, w imieniu konkretnych grup zagrożonych wykluczeniem, czy też w imię innych interesów.

- Czy organizacja przestrzega powszechnie obowiązujących przepisów?
- Czy organizacja przestrzega swojego statutu i innych wewnętrznych regulaminów? Czy organy statutowe funkcjonują zgodnie ze statutowymi zapisami i wypełniają swoją rolę?
- Czy w relacjach zewnętrznych organizacja reprezentuje kogoś poza sobą samą? Czy prowadzi rzecznictwo interesów? Jak jest zdefiniowana grupa, na rzecz której to robi?

Karta Zasad NGO - Niezależność

Organizacje pozarządowe są samorządne i niezależne. Zasady ich działalności określają wewnętrzne mechanizmy samoregulacji tak na poziomie poszczególnych organizacji, jak i branż. Niezależność – zarówno od źródeł finansowania, jak i politycznych ośrodków władzy – **jest podstawowym wyzwaniem organizacji.**

1. Czy organizacja analizuje wpływ poszczególnych źródeł finansowania na jej merytoryczną i organizacyjną niezależność?
2. Jaki jest procentowy udział środków z największego źródła?
3. Jaki jest procentowy udział źródeł innych niż instytucjonalne (darowizny, zbiórki publiczne, 1% podatku, działalność gospodarcza lub odpłatna działalność pożytku publicznego)?
4. Czy organizacja funkcjonuje w stałych relacjach z władzą (komitety, ciała doradcze itp.)?
5. Czy organizacja wdraża jakieś mechanizmy samoregulacyjne? Czy stosuje standardy zewnętrzne?
6. Czy organizacja należy do jakichś organizacji federacyjnych, działa w sieci lub jest oddziałem innej organizacji?

Karta Zasad NGO - Jawność

Działalność merytoryczna i finansowa organizacji pozarządowych jest **działalnością jawną** z uwagi na szczególną troskę o posiadane przez nie środki publiczne bądź powierzone im przez osoby prywatne.

1. Czy organizacja ogłasza sprawozdania się ze swojej działalności w sposób umożliwiający dokładne poznanie jej celów, działań i osiągniętych rezultatów?
2. Czy ma stronę BIP lub publikuje na swojej stronie informacje, które powinny się znaleźć w BIP-ie?
3. Czy organizacja publikuje dane na temat swoich sponsorów, odbiorców usług, o szczegółowym zakresie działania?
4. Czy organizacja posiada czytelne i jawne zasady przyjmowania i wykluczania członków, zatrudniania i zwalniania pracowników, zakupu towarów i usług?
5. Czy zasady dostępu do usług oferowanych przez organizację są przejrzyste i jawne, a warunki i wymagania jasne dla odbiorcy?

Karta Zasad NGO - Odpowiedzialność

Organizacje pozarządowe w każdym aspekcie swojej działalności biorą pod uwagę **społeczne skutki swoich działań** i ich wpływ na społeczność i środowisko naturalne. Organizacje odpowiadają przed społeczeństwem za efektywne wykorzystanie powierzonych im środków.

1. Jak organizacja stara się być odpowiedzialna (w analogii do odpowiedzialnego biznesu)? Czy realizuje cele społeczne, które nie są zapisane w jej statucie?
2. Jak organizacja mierzy/sprawdza/szacuje wpływ swoich działań na otoczenie społeczne?
3. Czy organizacja regularnie (jak często?) dokonuje przeglądu swoich działań pod kątem ich dopasowania do aktualnych wymogów i potrzeb społeczności/beneficjentów/członków?

Karta Zasad NGO - Rzetelność

Organizacje pozarządowe planują swoje działania w oparciu o **analizę potrzeb swoich beneficjentów** i regularnie ewaluują swoją skuteczność w odpowiadaniu na nie. Organizacje pozarządowe nie podejmują się działań, których nie są w stanie rzetelnie wykonać.

1. Czy organizacja bada potrzeby swoich odbiorców? Czy włącza ich do aktywnego udziału w definiowaniu potrzeb?
2. Czy organizacja systematycznie podnosi kwalifikacje swojego zespołu, aby jej oferta była adekwatna do potrzeb beneficjentów?
3. Czy z zapisów statutowych i proponowanej oferty nie wynikają zobowiązania, których organizacja nie jest w stanie spełnić?

Karta Zasad NGO - Rozliczalność

Organizacje pozarządowe przeznaczają całe wypracowane dochody na **realizację zadań statutowych** oraz – w rozsądnych granicach – na rozwój organizacji. Dbanie o majątek organizacji, w tym tworzoną własność społeczną, i jego właściwe wykorzystanie powinno być podstawowym obowiązkiem osób zarządzających.

1. Czy organizacja wykorzystuje powierzone jej środki zgodnie ze swoją misją i wolą darczyńców?
2. Czy organizacja tworzy, rozwija i utrzymuje rezerwę finansową wystarczającą do pokrycia na minimalnym poziomie nieprzewidzianych wydatków?
3. Czy majątek organizacji stale wzrasta i czy jest on dobrze zarządzany?

Karta Zasad NGO - Partnerstwo

Organizacje pozarządowe **współdziałają z innymi podmiotami na zasadach partnerstwa** stawiając wyżej współpracę, wzajemność i solidarność niż konkurencję, izolację i indywidualny sukces. W sytuacji, gdy zachodzi konflikt wyznawanych wartości, organizacje podejmują działania przy zachowaniu zasad tolerancji i uznania prawa innych do posiadania odmiennego zdania.

1. Czy organizacja korzysta z pracy wolontariuszy i w jakim wymiarze?
2. Czy organizacja realizuje działania w partnerstwie (formalnym lub nieformalnym)?
3. Czy bierze udział w partnerstwie międzysektorowym (trwale współpracuje z biznesem, administracją publiczną lub ze wszystkimi sektorami)?

Karta Zasad NGO - Podział władz

Każda organizacja pozarządowa tworząc swoje struktury organizacyjne powinna co najmniej **rozdzielić w swoim statucie funkcje zarządzające od nadzorczych**. W zależności od potrzeb organ nadzorczy powinien pełnić funkcje programowe i kontrolne. Od członków kolegiального organu nadzorczego wymaga się bezstronności, rzetelności i zaangażowania w działalność organizacji.

1. Czy statut organizacji przewiduje istnienie wewnętrznego organu nadzoru? Czy takie organy zostały powołane i funkcjonują?
2. Jaką funkcję pełni organ nadzoru? Kontrolną, strategiczną, doradczą czy inną?
3. Czy system podziału władz w organizacji zapewnia jej sprawne i bezpieczne funkcjonowanie?

Karta Zasad NGO - Unikanie konfliktu interesów

W organizacjach pozarządowych szczególną wagę przywiązuje się do **przejrzystych relacji oraz czystych intencji** w działaniach osób zaangażowanych w pracę organizacji - tak zawodowo, jak i wolontarystycznie.

1. Czy organizacja ma wśród swoich funkcyjnych członków lub płatnych pracowników osoby spokrewnione albo spowinowacone lub zależne od siebie służbowo w innych instytucjach?
2. Czy organizacja ma stałych kontrahentów, którzy są w jakiś sposób związani z jej członkami lub pracownikami?
3. Czy organizacja ma procedury lub wytyczne zabezpieczające ją przed konfliktem interesów?

Karta Zasad NGO

- Jawni Przejrzyci Odpowiedzialni

Dziękuję za uwagę

Urszula Jaworska

office@fundacjauj.pl

608453479

Podziękowania za udostępnienie informacji do prezentacji
dla

Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

